

Veresegyházi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
2112 Veresegyház, Újiskola u. 15. * OM-szám: 200 121 *
Iroda: 30/782-8401, lg.: 30/782-8319, lgh.: 30/782-8335, 30/782-8387
titkarsag@veresegyhaz-egymi.hu

A Veresegyházi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Esélyegyenlőségi Terve

BEVEZETÉS

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése Magyarország számára is alapvető jelentőségű. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség – és képességbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el. Az a fontos, hogy minden állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén.

Az egyenlő bánásmód elveinek betartása az Európai Unió, a hazai társadalom és a közoktatás helyi szereplőinek is elvárása. Az Esélyegyenlőségi Programunk tartalmazza a Gödöllői Tankerület által ellátott közoktatási feladatokkal kapcsolatos célokat, az esélyegyenlőség biztosításához szükséges lépések végrehajtásának ütemezését.

I. AZ ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM TÖRVÉNYI HÁTTERE

1. Esélyegyenlőségért Európában

Az Európai Unió rendelkezik a világ egyik legátfogóbb megkülönböztetés elleni jogszabályaival. Az egyenlő jogok követelése és az ezt biztosítani igyekvő jogszabályok elfogadása azonban nem jelenti az esélyegyenlőség gyakorlati megvalósulását. Ösztönözni kell a viselkedés- és gondolkodásmód megváltoztatását, fel kell deríteni a problémák gyökereit. Az Európai Unió idősödő, ugyanakkor összetételében egyre változatosabbá váló népessége új feladatokat és lehetőségeket rejt, amelyekkel élnünk kell.

Egyenlő esélyek mindenki számára a megkülönböztetés elleni küzdelem európai stratégiájának hajtóereje. A megkülönböztetés különböző okaival, vagyis a nemi hovatartozáson, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékossgon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés problémájával kiegyensúlyozottan kell foglalkozni. Fő célunk:

- Tudatosítani az emberekben, hogy joguk van az egyenlő bánásmódra és a diszkriminációmentes életre.
- Az esélyegyenlőség megteremtésének elősegítése.
- Az európai társadalmak és egyének részvételével induljon széles körű eszmecsere a sokszínűség előnyeiről.

Az egyenlőség nem jelent egyformaságot. Az egyenlőség elvét a különbségek és a sokszínűség figyelembevételével kell alkalmazni, törekedve arra, hogy az emberek valóban egyenlő bánásmódban részesüljenek.

2. Esélyegyenlőségért Magyarországon

Az 1949. évi XX. Törvény a Magyar Köztársaság Alkotmányáról 54. § -át kiemelve:

(1) A Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani.

(2) Senkit nem lehet kínzásnak, kegyetlen, embertelen, megalázó elbánásnak vagy büntetésnek alávetni, és különösen tilos embereken a hozzájárulása nélkül orvosi vagy tudományos kísérletet végezni.

Az Alkotmány 70/A. § -a szól az esélyegyenlőség biztosításáról:

(1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.

(2) Az embereknek az (1) bekezdés szerinti bármilyen hátrányos megkülönböztetését a törvény szigorúan bünteti.

(3) A Magyar Köztársaság a jogegyenlőség megvalósulását az esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését célzó intézkedésekkel is segíti.

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 94. §. z.) pontja kimondja, hogy a vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett, továbbá nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás szervezésének az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 28. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek érvényesülését szolgáló sajátos feltételeit, különös tekintettel a jogellenes elkülönítés tilalmára rendeletben állapítsa meg.

A 2003. évi CXXV. törvény szabályozza az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó szabályokat. Az oktatásra és képzésre vonatkozó 27-29. § -ok írják elő számunkra a fejlesztés, a változtatás irányait városunk közoktatásában:

27. § (1) Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre,

a) amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy

b) amelynek megszervezéséhez az állam

ba) közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy

bb) közvetve - így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján - hozzájárul (a továbbiakban együtt: oktatás).

(2) Az egyenlő bánásmód követelményét az (1) bekezdésben meghatározott oktatással összefüggésben érvényesíteni kell különösen

a) az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,

b) az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,

c) a teljesítmények értékelése,

d) az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,

e) az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,

f) a kollégiumi elhelyezés és ellátás,

g) az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,

h) a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint

i) az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

(3) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely személy vagy csoport

a) jogellenes elkülönítése egy oktatási intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,

b) olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

(4) Az oktatási intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

28. § (1) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha az oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy az oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.

(2) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha

a) közoktatási intézményben a szülők kezdeményezésére és önkéntes választása szerint,

b) felsőoktatási intézményben a hallgatók önkéntes részvétele alapján olyan vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló, továbbá kisebbségi vagy nemzetiségi oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását; feltéve, hogy emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri, továbbá ha az oktatás megfelel az állam által jóváhagyott, államilag előírt, illetve államilag támogatott követelményeknek.

(3) A 27. § (2) bekezdésének a) pontjától a nyelvi vagy kulturális önazonosság megőrzését szolgáló, illetve egyházi, kisebbségi vagy nemzetiségi oktatási intézmény tekintetében jogszabály eltérően rendelkezhet.

29. § Törvény vagy törvény felhatalmazása alapján megalkotott kormányrendelet az iskolarendszeren belüli, valamint az iskolarendszeren kívüli oktatásban részt vevők meghatározott körére - az oktatással, képzéssel összefüggésben - előnyben részesítési kötelezettséget írhat elő.

3. *„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, 2007-2032 elindításának három fő oka van:*

- a gyermekek szegénysége. A Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezmény, amelyet a Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV törvénye hirdetett ki, kimondja, hogy a gyermek különleges védelmet élvez: a részes államok elismerik, és minden eszközzel biztosítják valamennyi gyermeknek a jogát olyan életszínvonalhoz, amely lehetővé teszi a testi, szellemi, lelki, erkölcsi és társadalmi fejlődését.
- a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége. A mai tudáson és versenyen alapuló társadalomban a hátránnyal induló gyermekek szegénysége súlyosabb következményekkel jár, mint korábban. Piacképes tudás, a versenybe való sikeres belépéshez szükséges képességek hiányában sorsuk, és az ő gyermekeik sorsa is megpecsétlődik.
- az ország fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődésének érdeke. Ehhez a gyermekek esélyeinek közelítése, piac- és lehetőleg versenyképes felkészültségük, munkához jutásuk általános biztosítása, a ma növekvő társadalmi szakadékok szűkítése szükséges.

A „Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia kimondja, hogy az „esélyteremtő oktatási rendszerben függetlenül attól, hogy a gyermek szegény sorsú iskolázatlan családból származik, rossz minőségű, szegregált lakókörülmények között él, fogyatékossgal élő, migráns vagy éppen kiemelkedő tehetségű, egész életén keresztül képességeinek, tehetségének megfelelő képzésben kell részesülnie anélkül, hogy ezt előítéletek, sztereotípiák, elfogult elvárások, vagy hátrányos megkülönböztetés befolyásolnák. Éppen ezért ez kell hogy legyen a magyar oktatáspolitikai legfontosabb prioritása.”

Az utóbbi évek kutatásai kimutatták, hogy a magyar közoktatási rendszerben szélsőséges esélyegyenlőtlenségek érvényesülnek, és az azt erősítő szegregációs gyakorlat a társadalmi viszonyokban gyökeredzik. A jelenségnek három fő oka emelhető ki: a mélyszegénység, a települési szegregáció és a térségi szegregáció.

A probléma elmélyüléséhez sajnálatos módon a közoktatási rendszer is hozzájárult. A közoktatási rendszer eredménytelenségének négy fő tényezője emelhető ki:

- A közoktatási szolgáltatások minőségének különbségei;
- A szegregáció (iskolák közötti és iskolán belüli);
- A pedagógusok fatalizmusa;
- A magas státuszú szülők nyomásgyakorlása.

II. A Veresegyházi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Esélyegyenlőségi Terve

1. Céljaink:

- a. A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek integrációjának megteremtése.
- b. Az oktatásban érvényesülő hátrányos megkülönböztetés felszámolása.
- c. Hatékony gyermek- és ifjúságvédelem, szoros együttműködés a rendőrség ifjúságvédelmi osztályával, az intézmények és a közoktatáshoz kapcsolódó intézmények és civil szervezetek között mind a hátránykompenzációban, mind a prevenciós munkában.
- d. A HHH tanulók eredményes oktatása, szociális hátrányaik kompenzálása, esélyegyenlőségük előmozdítása.

2. Helyzetelemzés

Intézményi alapadatok

A pedagógusok száma: 36 fő. A tanulói létszám összesen: 144 fő, ebből alsó tagozatos 83 fő, felső tagozatos 61 fő. Más településekről bejárók száma összesen: 74 fő, ebből alsó tagozaton 39 fő, felső tagozaton 35 fő. Többségük iskolabusszal jár vagy tömegközlekedést vesz igénybe, kisebb részüket a szülők egyénileg szállítják az intézménybe.

Az iskola pedagógiai programja részletesen meghatározza azokat a tevékenységfajtaikat, amelyek a tanórán kívüli tehetséggondozást, ill. szükség esetén a felzárkóztatást is segíthetik.

A pedagógiai programban a beilleszkedési nehézségek a tanulási zavarok kezelésére helyes szakmai álláspont található. A kudarc okainak feltárása tanulási képességek felmérése szakértők bevonásával, logopédus, pszichológus képességvizsgáló központ véleményének kikérésével folyamatosan nyomon követhető. A feltárt probléma szakszerű kezelése elsősorban a következő foglalkozási formák hangsúlyozásával történik.

- Tanórai differenciált feladatok alkalmazása
- Tantárgyi korrepetálás
- Képességfejlesztő foglalkozások

Iskolánkban az egyik legfőbb törekvés, hogy a gyermekek nevelhetőségében fennálló jelentős eltérések ellenére minden gyereknél egységesen alakítsuk ki az alapismereteket, alapképességeket, a közösség alapértékeit követő életvezetést, életmódot. Az SNI-s gyerekek sikeres oktatásához elsősorban a haladási ütem lassítását tekintjük kiindulópontnak.

Az intézményben a lemorzsolódás aránya elenyésző, az évfolyamismétlők százalékos aránya 0,020 % (országos átlag 2,11 %). A mutató a tanévek során állandónak mondható.

Az iskola továbbtanulási mutatóinak vizsgálata során kitűnik, hogy a diákok legnagyobb %-ban szakmunkásképzőbe mennek továbbtanulni, de magas értéket mutat a szakközépiskolában továbbtanulók aránya is.

A kompetenciamérések vizsgálata során kitűnik, hogy a 6. és 8. évfolyam is az országos átlag körül mozog, illetve kicsit meg is haladja az elmúlt évi mérés eredménye.

A tanórán kívüli programok közül alapfokú művészeti oktatásban és kisebbségi programban egyetlen gyermek sem vett részt.

A Közoktatási Esélyegyenlőségi Program megvalósítása során további önálló dokumentumok készülnek, amelynek egyes elemei bekerül/het/nek iskolánk programjába is.

Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a jövőben is célszerűnek tartjuk alkalmazni az alábbi formákat és módszereket:

— *Tanulmányi téren*

- Felzárkóztató foglalkozások – elsősorban a belépő évfolyam számára.
- Hiányosságok kiküszöbölésére az anyanyelvi kompetencia / helyesírás, olvasottság, szövegértés/ és a matematikai kompetencia terén.
- Tehetséggondozó foglalkozások – szinte valamennyi évfolyamon, iskolai és iskolán kívüli versenyeken való helytállás segítése szakkörök, verseny előkészítők keretében.

— *Szociális téren*

- Diákjaink sajnálatosan növekvő rétege érkezik hozzánk olyan családokból, ahol meglehetősen bizonytalan az anyagi háttér nagycsaládosok, csonka családok – válások, alacsony jövedelem, munkanélküliség, beteg szülő, építkezés és egyéb más okok /.

A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű diákok száma nagyon magas, - az intézményi sajátosságnak köszönhetően - ezért kezelésük odafigyeléssel megoldható.

Iskolánk szoros kapcsolatot tart fenn a járás többi iskoláival.

Együttműködünk a város közművelődési intézményeivel és a civil társadalmi szervezetekkel. Az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében vállaljuk az országos és helyi programokban megjelölt feladatok teljesítését.

A kötelezettségek teljesítéséért felelősek:

- az igazgató felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen az intézményi esélyegyenlőségi program,
- az igazgatóhelyettes a program megvalósításának koordinálásáért,
- a tantestület minden tagja, azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkrimináció mentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört.

Az intézményben főleg sajátos nevelési igényű gyermek jár, ezért számukra a megfelelő fejlesztést a szakértői véleményben leírtaknak megfelelően biztosítjuk.

A jelenlegi helyzet azonnali beavatkozást nem igényel, nincs olyan esélyegyenlőségi kockázat. Az esélyegyenlőség folyamatos biztosításához az alább felsorolt fejlesztések, **célok** időbeni megvalósítása szükséges:

Azonnali intézkedést követelő feladatok nincsenek, mert a helyzetelemzés során a jogszabályokba ütköző problémával nem találkoztunk.

Rövidtávon (egy éven belül)

- az intézményen belül HH/HHH és SNI gyermekek helyzetét javító átfogó oktató és nevelőmunka megtervezése (egyéni akcióterv szerint)

Középtávon (három éven belül)

- a közoktatás azonos szintjén működő intézményekkel való együttműködés, a HHH és SNI gyermekek helyzetének folyamatos nyomon követése, az esetleges átmenet megkönnyítése.

A helyzetelemzésből adódó feladataink	Cél	Intézkedés	Felelős	Határidő	Indikátorok (eredményesség mérés)
Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése	A mérések eredményei a SNI-s gyerekeknél javuló tendenciát mutassanak	csoportbontások, fejlesztő foglalkozások, új módszertani technikák bevezetése	Osztályfőnökök Szaktanárok	Folyamatos	Helyi mérésekkel, a mérési eredmények értékelése intézkedési és feladatterv kidolgozása
	Pályázatok írása, ezzel a lemaradók esélyegyenlőségének biztosítása.	Pályázatfigyelés, pályázatírás. Pályázati tanfolyamok végzése.	Témafelelős Igazgatóhelyettes	Folyamatos	A nyertes pályázatok számának növekedése
Veszélyeztetett tanulók segítése	Egyéni haladás lehetőségének megteremtése	Egyéni foglalkozások beállítása a tantárgyfelosztásba	Igazgató	Folyamatos	A tanulók sikeresen teljesítsék a tanévet
	A megvalósításban érintett partnerek bevonása, visszacsatolás, hatékonyabb együttműködés.	A szülők, tanulók, szakmai partnerek véleményének folyamatos figyelemmel kísérése	Igazgatóhelyettes PSZSZ	Folyamatos	Partneri elégedettség mérés

Monitoring és nyilvánosság szellemében a szabályzatban leírt feladatok végrehajtását évente értékelni kell (október 31-ig) az előző tanév tanulmányi adatai alapján. Az értékelést iskolánk honlapján nyilvánosságra hozzuk.

A helyzetelemzés elkészítéséért és a nyilvánosság biztosításáért az igazgató felelős. A monitoring vizsgálatok eredményét felhasználva – szükség esetén - módosítjuk a szabályzatot.

Záró rendelkezés

A Veregyházi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Esélyegyenlőségi Tervét a Szülői Szervezet és a Diákönkormányzat véleményezte. A nevelőtestület 2017. június 26-án egyhangúlag elfogad